A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2011. július 21.*

A C-150/10. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a tribunal de première instance de Bruxelles (Belgium) a Bírósághoz 2010. március 29-én érkezett, 2010. március 5-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Bureau d'intervention et de restitution belge**

és

a **Beneo-Orafti SA**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: J.-C. Bonichot tanácselnök, K. Schiemann, C. Toader, A. Prechal (előadó) és E. Jarašiūnas bírák,

* Az eljárás nyelve: francia.

főtanácsnok: Y. Bot,
hivatalvezető: Fülöp B. tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2011. január 19-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Beneo-Orafti SA képviseletében D. De Keuster advocaat és C. Pitschas Rechtsanwalt,

– a belga kormány képviseletében J.-C. Halleux, meghatalmazotti minőségben, segítői: E. Grégoire és J. Mariani ügyvédek,

– az Európai Bizottság képviseletében A. Bouquet és P. Rossi, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2011. március 17-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a Közösségen belül a cukoripar szerkezetátalakítására szolgáló ideiglenes rendszer megállapításáról és a közös agrárpolitika finanszírozásáról szóló 1290/2005/EK rendelet módosításáról szóló, 2006. február 20-i 320/2006/EK tanácsi rendelet (HL 58., 42. o.) 2. cikke 6. pontjának és 3. cikkének,

a cukorágazat piacának közös szervezését érintő reform keretében átmeneti intézkedések megállapításáról, valamint az 1265/2001/EK és a 314/2002/EK rendelet módosításáról szóló, 2006. március 27-i 493/2006/EK bizottsági rendelet (HL L 89., 11. o.) 9. cikkének, a kvótán felüli cukortermelésre vonatkozóan a 318/2006/EK tanácsi rendelet végrehajtása részletes szabályainak megállapításáról szóló, 2006. június 29-i 967/2006/EK bizottsági rendelet (HL L 176., 22. o.) 4. cikkének, a 320/2006/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2006. június 27-i 968/2006/EK bizottsági rendelet (HL L 176., 32. o.) 26. és 27. cikkének, valamint a *ne bis in idem*, az arányosság és a hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a Bureau d'intervention et de restitution belge (belga támogatásnyújtási és visszatérítési hivatal, a továbbiakban: BIRB) és a Beneo-Orafti SA (a továbbiakban: Beneo-Orafti) között egyrészt szerkezetátalakítási támogatás visszatérítése, másrészt kvótán felüli cukorgyártást terhelő többletösszeg megfizetése tárgyában folyamatban lévő két eljárás keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

A cukorágazat piacának közös szervezése

3 A cukorágazat piacának közös szervezéséről szóló, 2006. február 20-i 318/2006/EK tanácsi rendelet (HL L 58., 1. o.) „Hatály" címet viselő 1. cikkének (2) bekezdése értelmében:

„[A cukorágazat piacának közös szervezésével érintett] termékek tekintetében a gazdasági év október 1-jén kezdődik és a következő év szeptember 30-án ér véget.

A 2006/2007-es gazdasági év azonban 2006. július 1-jén kezdődik és 2007. szeptember 30-án ér véget."

4 E rendelet „Kvótakiosztás" címet viselő 7. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A cukor, az izoglükóz és az inulinszirup termelésének nemzeti és regionális szintű kvótáit a III. melléklet állapítja meg.

(2) A tagállamok kvótát osztanak ki minden, a területükön letelepedett cukorgyártó, izoglükóz-gyártó, illetve inulinszirup-gyártó vállalkozásnak, amelyet a 17. cikk szerint elismertek.

[…]"

5 E rendelet „Kvótán kívüli termelés" címet viselő 3. fejezete tartalmazza ugyanezen rendelet 12–15. cikkét.

6 A 318/2006 rendelet „Hatály" címet viselő 12. cikke értelmében:

„Azt a cukrot, izoglükózt vagy inulinszirupot, amelyet egy gazdasági év folyamán a 7. cikkben említett kvótán felül állítottak elő:

a) fel lehet használni egyes, a 13. cikkben említett termékek feldolgozásához;

b) a 14. cikkel összhangban át lehet vinni a következő gazdasági év kvótatermelésébe;

c) […] fel lehet használni a legkülső régiók különleges ellátási rendszerében;

vagy

d) a 39. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban meghatározott mennyiségi korlátozásokon belül, a Szerződés 300. cikke értelmében megkötött megállapodásokból származó kötelezettségvállalások tiszteletben tartásával lehet exportálni.

A többi mennyiségre a 15. cikkben említett többletösszeget kell alkalmazni."

7 A 318/2006 rendelet „Többletösszeg" címet viselő 15. cikke szerint:

„(1) Többletösszeget kell kivetni a következőkre:

a) a bármely gazdasági év folyamán termelt többlet cukor, többlet izoglükóz és többlet inulinszirup mennyiségeire, kivéve a következő gazdasági év […] termelésébe átvitt […] mennyiségeket, illetve a 12. cikk c) és d) pontjában említett mennyiségeket;

[…]

(2) A többletösszeget […] kellően magas szinten kell megállapítani, hogy az (1) bekezdésben említett mennyiségek felhalmozásának elkerülése érdekében [helyesen: kellően magas szinten kell megállapítani az (1) bekezdésben említett mennyiségek felhalmozásának elkerülése érdekében].

[…]"

8 A 493/2006 rendelet (10) preambulumbekezdése értelmében:

„A 318/2006[…] rendelet 1. cikkének (2) bekezdése október 1-je és szeptember 30. között határozza meg a gazdasági év időszakát. Ugyanakkor [a cukorágazat piacának közös szervezéséről szóló, 2001. június 19-i] 1260/2001/EK [tanácsi] rendeletben [HL L 178., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 33. kötet, 17. o.] meghatározottak szerint a 2005/2006-os gazdasági év 2006. június 30-án ér véget. Ennélfogva a 2006/2007-es gazdasági év a 2006. július 1-je és 2007. szeptember 30. közötti időszakra terjed ki, hossza tehát 15 hónap. E gazdasági évre elő kell írni a kvóta és a hagyományos finomítási szükségletek növelését, mivel ezek korábban 12 hónapos időszaknak feleltek meg, és azon év után ismét 12 hónapos időszakra kerülnek majd alkalmazásra, figyelembe véve a kiegészítő három hónapot a korábbi és későbbi gazdasági éveknek megfelelő kiosztás biztosítása érdekében. Az átmeneti kvótáknak a 2006/2007-es gazdasági év kezdetétől kell lefedniük a 2006. január 1-je előtt elvetett cukorrépából származó termelést."

9 A 493/2006 rendelet „Átmeneti kvóták" címet viselő 9. cikkének (3) és (4) bekezdése értelmében:

„(3) A 2006/2007-es gazdasági évben 80 180, fehér cukorban kifejezett tonna szárazanyagú átmeneti inulinszirup-kvótát kell odaítélni a tagállamoknak a II. melléklet C. részében található felosztás szerint.

(4) Az (1), (2) és (3) bekezdésben előírt átmeneti kvóták:

a) nem képezik a 320/2006[…] rendelet 11. cikkének (2) bekezdésében előírt ideiglenes szerkezetátalakítási összeg kifizetésének tárgyát;

b) nem részesülhetnek a 320/2006[…] rendeletben előírt támogatásokban."

10 A 967/2006 rendelet az „Összeg” címet viselő 3. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A 318/2006[…] rendelet 15. cikkében említett többletösszeg tonnánként 500 euróban került megállapításra.”

11 A 967/2006 rendelet „A többletösszeg hatálya alá tartozó többlet” címet viselő 4. cikkének (1) bekezdése a következőképpen szól:

„A többletösszeget a gyártó az adott gazdasági évben termelési kvótáján felül termelt többlet után fizeti.

Az (1) bekezdésben említett mennyiségek közül azonban azok után a mennyiségek után nem kerül beszedésre a többletösszeg, amelyek:

a) a következő gazdasági év november 30-a előtt a mellékletben említett termékek gyártásában való felhasználás céljából feldolgozóhoz kerültek;

b) a 318/2006[…] rendelet 14. cikkével összhangban átvitelre kerültek, és a cukor esetében az érintett gazdasági év utolsó napjáig a gyártó raktározta azokat;

c) a következő gazdasági év december 31-ig […] a legkülső régiók számára meghatározott egyedi ellátási rendszer keretében kerültek leszállításra;

d) kiviteli engedéllyel a következő gazdasági év december 31-e előtt kivitelre kerültek;

e) az érintett tagállam illetékes szervei által elismert körülmények között megsemmisítésre kerültek vagy megromlottak, anélkül, hogy felhasználhatóvá váltak volna."

Az Európai Unión belül a cukoripar szerkezetátalakítására szolgáló ideiglenes rendszer

12 A 320/2006 rendelet (1) és (5) preambulumbekezdése értelmében:

„(1) Közösségen belüli és nemzetközi szintű fejleményeknek tulajdoníthatóan a Közösségen belül a cukoriparnak olyan strukturális problémákkal kell szembenéznie, amelyek komolyan veszélyeztethetik a versenyképességét, sőt akár az ipar egészének az életképességét is. Ezeket a problémákat nem lehet hatékonyan kezelni a cukorpiac közös szervezése rendelkezéseiben előírt piacirányítási eszközök alkalmazásával. A cukortermelés és -kereskedelem közösségi rendszerének a nemzetközi követelményekkel való összhangba hozásához, valamint versenyképességének jövőbeni biztosításához olyan alapos szerkezetátalakítási folyamat elindítására van szükség, amely a Közösségen belüli veszteséges termelési kapacitás jelentős csökkenését eredményezi. E célból – a cukorpiac új és működőképes közös szervezése végrehajtásának előfeltételeként – a Közösségen belül a cukoripar szerkezetátalakítására különálló és autonóm ideiglenes rendszert kell létrehozni. E rendszer alapján a kvótákat a közösségi cukoripar, a cukorrépa-, cukornád- és cikóriatermelők, valamint a fogyasztók jogos érdekeinek figyelembevételével kell csökkenteni.

[…]

(5) A legalacsonyabb termelékenységgel rendelkező cukorgyártó vállalkozások számára – megfelelő szerkezetátalakítási támogatás formájában – kvótán belüli termelésük feladására irányuló fontos gazdasági ösztönzőt kell bevezetni. E célból olyan szerkezetátalakítási támogatást kell létrehozni, amely ösztönzi a termelés [helyesen: a kvótán belüli termelés] megszüntetését és az érintett kvótákról való lemondást, ugyanakkor pedig lehetővé teszi a termelés megszüntetéséhez kapcsolódó szociális és környezeti kötelezettségvállalások kellő figyelembevételét. E támogatásnak négy gazdasági évig kell rendelkezésre állnia, azzal a célkitűzéssel, hogy a termelést arra a szintre csökkentse, amely a Közösségen belüli kiegyensúlyozott piaci helyzet megteremtéséhez szükséges."

13 E rendelet „Fogalommeghatározások" címet viselő 2. cikke szerint:

„E rendelet alkalmazásában:

[…]

(6) »kvóta«: valamely vállalkozásnak a […] 318/2006[…] rendelet 7. cikkének (2) bekezdésével, 8. cikkének (1) bekezdésével, 9. cikkének (1) és (2) bekezdésével és 11. cikkével összhangban cukor, izoglükóz vagy inulinszirup gyártására nyújtott bármely kvóta."

14 A 320/2006 rendelet „Szerkezetátalakítási támogatás" címet viselő 3. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Bármely, cukrot, izoglükózt vagy inulinszirupot gyártó vállalkozás, amelyre 2006. július 1-jéig egy adott kvótát osztottak ki, a lemondott kvóta tonnájánként szerkezetátalakítási támogatásra jogosult, feltéve, hogy a 2006/2007-es, 2007/2008-as, 2008/2009-es vagy 2009/2010-es gazdasági év valamelyikében a vállalkozás:

[…]

b) lemond az általa egy vagy több gyárnak [helyesen: gyárának] kiosztott kvótájáról [helyesen: kvótáról], részben leszereli az érintett gyárak termelőberendezéseket és a termelőhelyet [helyesen: az érintett gyárak termelőberendezéseit], és az érintett gyárak fennmaradó termelőberendezéseit nem használja a cukorpiac közös szervezésének hatálya alá tartozó termékek előállítására,

vagy

c) lemond az általa egy vagy több gyárnak [helyesen: gyárának] kiosztott kvótájának [helyesen: kvótának] egy részéről, és az érintett gyárak termelőberendezéseit nem használja nyerscukor-finomításra.

[…]

(5) A szerkezetátalakítási támogatásnak a lemondott kvóta egy tonnája utáni összege a következőképpen alakul:

[…]

b) az (1) bekezdés b) pontjában említett esetben:

– 547,50 EUR a 2006/2007-es gazdasági évre,

[…]

c) az (1) bekezdés c) pontjában említett esetben:

– 255,50 EUR a 2006/2007-es gazdasági évre,

[…]”

15 E rendelet „A szerkezetátalakítási támogatásra vonatkozó határozat és ellenőrzések” címet viselő 5. cikke kimondja:

„(1) A tagállamok a 3. cikk (2) bekezdésében említett gazdasági évet megelőző február hónap végéig határoznak a szerkezetátalakítási támogatás megítéléséről. A 2006/2007-es gazdasági évre vonatkozó határozatot azonban 2006. szeptember 30-éig el kell fogadni.

(2) A szerkezetátalakítási támogatást meg kell adni, amennyiben a tagállam alapos ellenőrzést követően megállapította, hogy:

– a kérelem tartalmazza a 4. cikk (2) bekezdésében említett elemeket;

– a szerkezetátalakítási terv tartalmazza a 4. cikk (3) bekezdésében említett elemeket;

– a szerkezetátalakítási tervben leírt intézkedések és cselekvések megfelelnek a vonatkozó közösségi és nemzeti jogszabályoknak;

és

– a Bizottságtól kapott tájékoztatás alapján a szerkezetátalakítási alapban rendelkezésre állnak a szükséges pénzügyi források.

[…]”

16 Az említett rendelet „Ideiglenes szerkezetátalakítási összeg” címet viselő 11. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az ideiglenes szerkezetátalakítási összeget azon vállalkozások fizetik, gazdasági évenként és a kvóta tonnájánként, amelyeknek kvótát osztottak ki.

Azon kvóták esetében, amelyekről egy vállalkozás egy adott gazdasági évtől a 3. cikk (1) bekezdésével összhangban lemondott, nem fizetendő ideiglenes szerkezetátalakítási összeg az érintett gazdasági évben, valamint az azt követő gazdasági években.

(2) A cukor és az inulinszirup tekintetében az ideiglenes szerkezetátalakítási összeg a következőképpen alakul:

– 126,40 EUR a kvóta tonnájára a 2006/2007-es gazdasági évre,

[…]”

17 A 968/2006 rendelet „A kvótáról való lemondás” címet viselő 3. cikke értelmében:

„Attól a gazdasági évtől kezdődően, amelyre vonatkozóan a 320/2006[…] rendelet 3. cikkével összhangban lemondanak a kvótáról, a cukor-, izoglükóz- vagy inulinszirup-termelés, és az előző gazdasági évről áthozott vagy akkor kivont cukor, izoglükóz vagy inulinszirup nem tekinthető az említett kvóta szerinti termelésnek az érintett gyárak vonatkozásában.”

18 A 968/2006 rendelet „A szerkezetátalakítási terv módosítása” címet viselő 11. cikkének (1) bekezdése szerint:

„Amint hozzájutott a szerkezetátalakítási támogatáshoz, a kedvezményezett megvalósítja a jóváhagyott szerkezetátalakítási tervben szereplő összes intézkedést és betartja a szerkezetátalakítási támogatás iránti kérelemben szereplő kötelezettségvállalásait.”

19 E rendelet „Visszakövetelés” címet viselő 26. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„[…] ha egy kedvezményezett a szerkezetátalakítási tervből, az üzleti tervből vagy a nemzeti szerkezetátalakítási programból eredő egy vagy több kötelezettségvállalásának nem tesz eleget, a támogatásnak az érintett kötelezettségvállalás(ok) vonatkozásában nyújtott részét a *vis maior* esetét kivéve vissza kell követelni.”

20 Az említett rendelet „Szankciók” címet viselő 27. cikke értelmében:

„(1) Ha a kedvezményezett a szerkezetátalakítási tervből, az üzleti tervből vagy a nemzeti szerkezetátalakítási tervből következő egy vagy több kötelezettségének nem felel meg, a 26. cikk értelmében visszakövetelendő összeg 10%-ának megfelelő összeg megfizetésére kötelezhető.

[…]

(3) Ha a hiányosság szándékosság vagy súlyos gondatlanság következménye a kedvezményezett a 26. cikk értelmében visszakövetelendő összeg 30%-ának megfelelő összeg megfizetésére kötelezhető.”

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

21 Az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, 1995. december 18-i 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelet (HL L 312., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 1. kötet, 340. o.) tizedik preambulumbekezdése kimondja:

„[…] a méltányosság és az arányosság elve alapján, továbbá a *ne bis in idem* elv szellemében, a közösségi vívmányok és az e rendelet hatálybalépésekor érvényes [helyesen: hatályos] egyedi közösségi szabályok tiszteletben tartásával megfelelő rendelkezéseket kell elfogadni annak érdekében, hogy megakadályozható legyen a közösségi pénzügyi szankciók és a nemzeti büntetőjogi szankciók ugyanazon személyekre ugyanazon okokból való kiszabása”.

22 E rendelet 1. cikkének (2) bekezdése a következőképp rendelkezik:

„Szabálytalanság a közösségi jog valamely rendelkezésének egy gazdasági szereplő általi, annak cselekménye vagy mulasztása útján történő megsértése, amelynek eredményeként a Közösségek általános költségvetése vagy a Közösségek által kezelt költségvetések kárt szenvednek vagy szenvednének, akár közvetlenül a Közösségek nevében beszedett saját forrásokból származó bevétel csökkenése vagy kiesése révén, akár indokolatlan kiadási tételek miatt.”

23 Az említett rendelet 4. cikke szerint:

„(1) Főszabályként minden szabálytalanság a jogtalanul megszerzett előny elvonását vonja maga után:

– tartozás tárgyát képező vagy jogtalanul kapott összegek utáni fizetési vagy visszafizetési kötelezettség formájában,

[…]

(4) Az e cikkben előírt intézkedések nem minősülnek szankciónak."

24 Ugyanezen rendelet 5. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„A szándékosan elkövetett vagy gondatlanságból okozott szabálytalanságok a következő közigazgatási szankciók kiszabását vonhatják maguk után:

a) közigazgatási bírság fizetése;

b) olyan összeg megfizetése, amely a jogtalanul szerzett vagy kicsalt összeget – adott esetben kamataival együtt – meghaladja; […]

c) a közösségi szabályok által nyújtott előny teljes vagy részleges megvonása, még akkor is, ha a gazdasági szereplő a szóban forgó előnynek csupán egy részében részesült jogosulatlanul;

d) az előnyből való kizárás vagy annak megvonása a szabálytalanságot követő időszak vonatkozásában;

e) a közösségi támogatási rendszerben való részvételhez szükséges jóváhagyás vagy elismerés ideiglenes megvonása;

f) a szabályokban rögzített feltételek teljesülését célzó biztosíték vagy letét elvesztése, vagy a jogtalanul elengedett biztosíték összegének visszafizetése;

g) egyéb, tisztán gazdasági jellegű szankciók, amelyek természetüket és alkalmazási körüket tekintve egyenértékűek az érintett ágazatok konkrét követelményeinek fényében a Tanács által a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörökkel összhangban a Tanács által elfogadott ágazati szabályokban előírtakkal."

Az alapeljárások és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

25 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy 2006 júliusában a Beneo-Orafti a hatáskörrel rendelkező belga hatóságoktól a 2006/2007-es gazdasági évre inulinszirupra 131 330 tonna rendes alapkvótát és 32 833 tonna átmeneti kvótát kapott.

26 2006. július 27-én a Beneo-Orafti szerkezetátalakítási támogatás iránti kérelmet nyújtott be a hatáskörrel rendelkező belga hatóságokhoz. 2006. augusztus 18-án e hatóságok válaszukban közölték, hogy a kérelmet teljesnek tekintik; 2006. szeptember 18-án tájékoztatták a Beneo-Oraftit kérelme elfogadhatóságáról, és erről értesítették a Bizottságot.

27 2006 novemberében a hatáskörrel rendelkező belga hatóságok arról értesítették a Beneo-Oraftit, hogy nem tudnak egyértelmű jogi értékelést adni arról a kérdésről, hogy a Beneo-Oraftinak az átmeneti kvótája felhasználására irányuló szándéka összeegyeztethető-e a kért szerkezetátalakítási támogatás megszerzésének feltételeivel. A hatóságok javasolták a Bizottság előtti eljárás megindítását e kérdés tisztázása érdekében, illetve felajánlották a Beneo-Oraftinak az ilyen eljárásban való segítségnyújtást.

28 2006. november 21. és 2006. december 13. között a Beneo-Orafti 27 756,986 tonna inulinszirupot állított elő.

29 2007. január 18-án a hatáskörrel rendelkező belga hatóságok arról tájékoztatták a Beneo-Oraftit, hogy 59 679 771,50 euró támogatást ítéltek meg részére.

30 A hatáskörrel rendelkező belga hatóságok kérdésére a Bizottság 2007. március 20-i levelében azt a választ adta, hogy az átmeneti kvóták mindössze a rendes alapkvóták bővítései. A Bizottság szerint az a vállalkozás, amely a szerkezetátalakítási rendszer keretében lemondott a rendes alapvótájáról, nem folytathatja a termelést kizárólag az átmeneti kvóta alapján.

31 2007. április 3-án a hatáskörrel rendelkező belga hatóságok a BIRB 2007. február 19-i kérdéseire a 2007. március 20-i bizottsági levéllel megegyező választ adták.

32 2007. július 9-én a BIRB levelet küldött a Beneo-Oraftinak, amelyben megismételte a Bizottság álláspontját, és jelezte, hogy a Beneo-Orafti köteles megfizetni a kvótán felüli cukortermelés utáni 13 878 493 euró (27 756,986 tonna x tonnánként 500 euró) többletösszeget, kivéve ha igazolja, hogy teljesítette kötelezettségeit.

33 2007. augusztus 13-i ajánlott levelében a BIRB felszólította a Beneo-Oraftit, hogy fizesse vissza számára az átmeneti kvóta keretében termelt mennyiség után felvett támogatásnak megfelelő 12 613 468,36 euró összeget, valamint a 968/2006 rendelet 26. cikke és a 27. cikkének a (3) bekezdése alapján visszafizetendő összeg 30%-át kitevő szankciónak megfelelő 3 784 040,51 euró összeget, mindösszesen 16 397 508,87 eurót.

34 A Beneo-Orafti kérte a bankgarancia részleges felszabadítását is, amit a BIRB elutasított.

35 A 2008. március 21-i és július 25-i beadványaival a BIRB a kérdést előterjesztő bírósághoz fordult a fent említett 16 397 508,87 euró és 13 878 493 euró összegek Beneo-Oraftival való megfizettetése érdekében.

36 Figyelembe véve, hogy az előtte folyamatban lévő jogvita megoldásához az uniós jog értelmezése szükséges, a tribunal de première instance de Bruxelles az eljárást felfüggesztette, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1) A 493/2006[…] rendelet 9. cikke alapján valamely cukorgyártó vállalkozásnak kiosztott átmeneti kvóták kivételt képeznek-e a 320/2006[…] rendeletben és a [968/2006] rendeletben létrehozott, a cukoripar szerkezetátalakítására szolgáló ideiglenes rendszer alól, tekintettel arra, hogy:

a) ezek a kvóták nem képezik az ideiglenes szerkezetátalakítás címén fizetendő összeg kifizetésének tárgyát,

b) nem részesülnek szerkezetátalakítási támogatásban, és

c) nem számítanak kvótának a [320/2006] rendelet szerint, abban az értelemben, ahogy a kvóta fogalmát a fenti rendelet 2. cikkének 6. pontja meghatározza?

2) Még a fenti kérdésre adott nemleges válasz esetén is igaz-e, hogy az átmeneti kvóták teljesen különállóak, a rendes alapkvótáktól függetlenek, tekintettel arra, hogy:

a) az átmeneti kvóták kiosztására a 493/2006[…] rendelet 9. cikke és nem a 318/2006[…] rendelet 7. cikke alapján került sor,

b) az átmeneti kvóták kiosztásának feltételei eltérnek a rendes alapkvóták kiosztásának feltételeitől,

c) az átmeneti kvóták olyan átmeneti intézkedések, amelyek célja, hogy megkönnyítsék a Közösség régi cukorpiaci rendszerének átalakulását az új cukorpiaci rendszere felé és ezért főszabály szerint csak a 2006/2007-es gazdasági évben alkalmazhatóak?

3) A fenti két kérdés valamelyikére (vagy mindkét kérdésre) adandó igenlő válasz esetén valamely cukorgyártó vállalkozás, amely szerkezetalakítási támogatást kért a 2006/2007-es gazdasági évre a 320/2006[…] rendelet 3. cikkének megfelelően, jogosult-e a 2006/2007-es gazdasági évre vonatkozó átmeneti kvótára a 493/2006[…] rendelet 9. cikke alapján?

4) A fenti kérdésre adandó nemleges válasz esetén az alkalmazott szankció állhat-e az engedélyezett szerkezetátalakítási támogatás egy részének visszakövetéséből és az átmeneti kvóta behajtásából?

Hogyan kell számolni a 968/2006[…] rendelet 26. cikkének (1) bekezdésében előírt visszakövetelés és [az e rendelet] 27. cikkében előírt szankció összegét olyan cukorgyártó vállalkozás esetében, amely szerkezetalakítási támogatást kapott (a 2006/2007-es gazdasági évre), és az átmeneti kvótáját használta (amelyre semmilyen szerkezetátalakítási támogatást nem kapott)?

A fenti összegnek és a szankció összegének a számítása során figyelembe kell-e venni az alábbi tényezők mindegyikét, illetve valamelyikét:

a) a szóban forgó cukorgyártó vállalkozás által a termelőberendezéseinek leszerelése során viselt költségeket,

b) a szóban forgó cukorgyártó vállalkozás által a rendes alapkvóta szerinti termelés abbahagyása miatt elszenvedett veszteségeket,

c) azt a tényt, hogy az átmeneti kvóta egyszeri és átmeneti intézkedés, amely kizárólag a 2006/2007-es gazdasági évre engedélyezi a termelést, azonban nem vonatkozik a többi gazdasági évre (kivéve a cukor átmeneti kvótáját), és

d) a visszakövetelés összegének azon számítása, amely a fenti a)–c) pontban felsorolt tényezőket figyelmen kívül hagyja, tekinthető-e az arányosság elve megsértésének?

5) A fenti kérdésektől függetlenül, mikor válnak a szerkezetátalakítási terv alapján vállalt kötelezettségek hatályossá, azaz a kérelmezőre nézve kötelező erejűvé?

a) Annak a gazdasági évnek a kezdetén, amelyre a kérelmező benyújtotta a szerkezetátalakítási támogatás iránti igényét?

b) Akkor, amikor kérelmet a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatósághoz benyújtotta?

c) A hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság azon hivatalos értesítésétől fogva, amelyben a kérelmet teljesnek minősítette?

d) A hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság azon hivatalos értesítésétől fogva, amelyben a kérelmet szerkezetátalakítási támogatásra alkalmasnak minősítette?

e) A hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság azon hivatalos értesítésétől fogva, amelyben a szerkezetátalakítási támogatás engedélyezéséről szóló döntéséről tájékoztat?

6) A fenti [első vagy második] (vagy mindkét) kérdésre adandó igenlő válasz esetén valamely cukorgyártó vállalkozás, amely átmeneti kvótát kapott a 2006/2007-es gazdasági évre, akkor is jogosult használni ezeket a kvótákat a gazdasági évben, ha a rendes alapkvótáira vonatkozóan szerkezetátalakítási támogatást kapott a 2006/2007-es gazdasági évtől kezdődően?

7) A fenti [első, második és hatodik] kérdésre […] adandó nemleges válasz esetén a tagállam hatáskörrel rendelkező hatósága jogosult-e arra, hogy a szerkezetátalakítási tervben foglalt kötelezettségek figyelmen kívül hagyása esetén egyszerre alkalmazza a 968/2006[…] rendelet 26. és 27. cikkében előírt szerkezetátalakítási támogatás visszakövetelését, és az ott előírt szankciót a 967/2006[…] rendelet 4. cikkében foglaltaknak megfelelően a kvótán felüli cukortermelésre vonatkozó többletösszeg kiszabásával, vagy a szankcióknak ez a halmozása sérti a *ne bis in idem* elvet, az arányosság elvét és a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvét?"

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

37 Előzetesen meg kell állapítani, hogy – amint az a Bírósághoz benyújtott iratokból kitűnik – a Beneo-Oraftinak a 320/2006 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapján nyújtottak szerkezetátalakítási támogatást.

Az első, második, harmadik és hatodik kérdésről

38 Az első, második, harmadik és hatodik kérdésével, amelyeket együtt kell vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy a 320/2006 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének b) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy az abban szereplő „kvóta" kifejezés magában foglalja a 493/2006 rendelet 9. cikke értelmében vett átmeneti kvótákat is.

39 A Beneo-Orafti az így megfogalmazott kérdésre nemleges válasz adását javasolja. Véleménye szerint valamely vállalkozás a 320/2006 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti azon kötelezettségvállalása, hogy lemond a cukor-, izoglükóz- és inulinszirup-termelésre alkalmazandó, neki nyújtott, és az általa egy vagy több gyárának kiosztott kvótáról (a továbbiakban: a kvótáról való lemondásra vonatkozó kötelezettségvállalás), kizárólag a 318/2006 rendelet 7. cikke alapján kiosztott kvótákat érinti, a 493/2006 rendelet 9. cikke értelmében kiosztott átmeneti kvótákra pedig nem vonatkozik. A belga kormány és a Bizottság az e kérdésre adandó igenlő válasz mellett érvelnek.

40 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a 320/2006 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének b) pontjában szereplő „kvóta" kifejezés jelentését ugyanezen rendelet 2. cikkének 6. pontja határozza meg. Ahogyan arra a Beneo-Orafti jogosan felhívja a figyelmet, ez utóbbi rendelkezés megszövegezése kizárólag a 318/2006 rendelet különböző rendelkezései alapján megítélt kvótákra, nem pedig a 493/2006 rendelet 9. cikke értelmében vett átmeneti kvótákra utal.

41 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint azonban valamely uniós jogi rendelkezés értelmezéséhez nemcsak annak kifejezéseit, hanem szövegkörnyezetét, és annak a szabályozásnak a célkitűzéseit is figyelembe kell venni, amelynek az részét képezi (lásd többek között a C-116/10. sz., Feltgen és Bacino Charter Company ügyben 2010. december 22-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-14187. o.] 12. pontját).

42 Ahogyan az a 493/2006 rendelet (10) preambulumbekezdéséből kitűnik, az átmeneti kvótákat a 318/2006 rendelet, különösen annak 7. cikke szerinti kvótáknak a 2006/2007-es gazdasági év során való megnövelése céljából vezették be, mivel ez utóbbi kvóták – ugyanúgy, mint a korábban alkalmazandó szabályozás, vagyis az 1260/2001 rendelet szerinti kvóták – tizenkét hónapig voltak alkalmazandók, és az említett gazdasági év kivételesen hosszabbodott meg tizenöt hónapra.

43 Tekintettel az uniós jogalkotó által követett ezen, pontosan meghatározott célra, amely mindössze arra irányul, hogy a kvóták mennyiségét hozzáigazítsa a 2006/2007-es gazdasági év kivételes hosszához, az átmeneti kvóták nem tekinthetők azon kvótáktól különbözőknek, amelyeknek az említett célból való egyszerű megnövelését képezik. Ahogy azt a főtanácsnok az indítványa 62. pontjában megállapította, e növelés egyébiránt arányos az említett gazdasági év kivételes meghosszabbításával.

44 Ilyen körülmények között a 320/2006 rendelet 2. cikkének 6. pontja ugyan nem említi kifejezetten az átmeneti kvótákat, ami végeredményben nem is volt lehetséges, mivel az e kvótákat bevezető 493/2006 rendelet későbbi, mint a 320/2006 rendelet, az ez utóbbi rendelet 3. cikke (1) bekezdésének b) pontjában szereplő „kvóta” kifejezést úgy kell értelmezni, hogy az magában foglalja az átmeneti kvótákat.

45 Ezen értelmezést erősíti az uniós jogalkotónak a 320/2006 rendelet elfogadásával követett célja. Ahogy az többek között e rendelet (1) és (5) preambulumbekezdéséből kitűnik, e cél a cukorágazat annak érdekében történő szerkezetátalakításában rejlik, hogy az Unióban a nem kifizetődő termelés mennyiségét a legalacsonyabb termelékenységgel rendelkező vállalkozások számára – szerkezetátalakítási támogatás formájában – gazdasági ösztönző bevezetésével csökkentsék azért, hogy e vállalkozók felhagyjanak a kvóta alapján történő termeléssel, és lemondjanak az érintett kvótákról (lásd ebben az értelemben a C-33/08. sz. Agrana Zucker ügyben 2009. június 11-én hozott ítélet [EBHT 2009., I-5035. o.] 22. pontját).

46 Márpedig, ahogy azt a főtanácsnok az indítványa 73. pontjában megállapította, e cél sérülne, ha az említett támogatásban részesülő, valamint emiatt a kvótáiról való lemondásra és a megfelelő termelőberendezéseinek leszerelésére kötelezett vállalkozásnak lehetősége lenne arra, hogy ugyanezen berendezéseket a gazdasági év végéig az átmeneti kvótája kihasználása érdekében még használja.

47 Az az értelmezés, amely szerint a 320/2006 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének b) pontjában szereplő „kvóta" kifejezés magában foglalja az átmeneti kvótákat is, nem veszít érvényéből azon körülmény miatt, hogy – amint azzal a Beneo-Orafti érvel – az átmeneti kvótákat olyan jogi aktussal osztják ki, amely elkülönül a 318/2006 rendelet 7. cikke értelmében vett kvóták kiosztásáról rendelkező jogi aktustól, és hogy az előbbieket, az utóbbiaktól eltérően, nem történeti alapon ítélik oda.

48 Nem tűnik úgy ugyanis, hogy e körülmények önmagukban módosíthatják az átmeneti kvóták azon jellegét, amely az uniós jogalkotó által e kvóták bevezetésével követett és a jelen ítélet 42. pontjában említett célból következik.

49 Ugyanezen értelmezést nem kérdőjelezi meg a Beneo-Orafti által hangsúlyozott azon tény sem, hogy a 493/2006 rendelet 9. cikkének (4) bekezdése értelmében az átmeneti kvóták nem képezik a 320/2006 rendelet 11. cikkének (2) bekezdésében előírt ideiglenes szerkezetátalakítási összeg kifizetésének tárgyát, és nem részesülhetnek az ugyanezen rendeletben előírt támogatásokban.

50 Az a körülmény ugyanis, hogy az uniós jogalkotó kifejezetten úgy rendelkezett, hogy az átmeneti kvóták nem érinthetik a szerkezetátalakítás átmeneti szabályozásához kötődő terhek és pénzügyi előnyök mértékét, amely terheket és előnyöket ezen átmeneti összegek és e támogatások fejeznek ki, önmagában véve nem vonja maga után azt, hogy az átmeneti kvóták ugyanezen jogalkotó szándéka értelmében nem tartoznak e szabályozás hatálya alá. Épp ellenkezőleg a 493/2006 rendelet 9. cikkének

(4) bekezdésében az uniós jogalkotó által előírt pontos kizárás inkább azt erősíti meg, hogy az átmeneti kvóták *a priori* e hatály alá tartoznak.

51 Következésképpen az első, második, harmadik és hatodik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 320/2006 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy az abban szereplő „kvóta" kifejezés magában foglalja a 493/2006 rendelet 9. cikke értelmében vett átmeneti kvótákat is.

Az ötödik kérdésről

52 A következőkben vizsgálandó ötödik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság azon időpontot szeretné meghatározni, amikor olyan körülmények között, mint amelyek az alapügyben fennállnak, a kvótáról való lemondásra vonatkozó kötelezettségvállalás hatályba lép.

53 A 968/2006 rendelet 11. cikkének (1) bekezdésére hivatkozó Beneo-Orafti szerint ezen időpont a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság szerkezetátalakítási támogatás megítéléséről szóló értesítése kézhezvételének felel meg, amelyre az alapügyben 2007. január 18-án került sor, a belga kormány szerint pedig a releváns időpont a gazdasági év kezdete, amely a 2006/2007-es gazdasági év esetében 2006. július 1-je volt. A Bizottság úgy véli, hogy a kvótáról való lemondásra vonatkozó kötelezettségvállalás a gazdasági év kezdetén vagy legkésőbb azon időpontban lép hatályba, amikor a nemzeti hatóságok tájékoztatják a gyártót a kérelme elfogadhatóságáról, és a Bizottság közzéteszi azon közleményét, amely szerint a források rendelkezésre állnak. Az alapügyben ez utóbbi időpont 2006. szeptember 29. volt.

54 Meg kell állapítani, hogy a 968/2006 rendelet 11. cikkének (1) bekezdése értelmében amint hozzájutott a szerkezetátalakítási támogatáshoz, a kedvezményezett megvalósítja a jóváhagyott szerkezetátalakítási tervben szereplő összes intézkedést és betartja a szerkezetátalakítási támogatás iránti kérelemben szereplő kötelezettségvállalásait.

55 Feltételezve akár, hogy *a contrario* értelmezve ugyanezen megfogalmazás azt jelenti, hogy a támogatás megítélése előtt a kedvezményezett nem köteles megvalósítani az összes intézkedést és az e rendelkezésben érintett kötelezettségvállalásokat teljesíteni, továbbra is érvényes az, hogy – amint arra a jelen ítélet 41. pontja emlékeztet – valamely uniós jogi rendelkezés értelmezéséhez nemcsak annak kifejezéseit, hanem szövegkörnyezetét, és annak a szabályozásnak a célkitűzéseit is figyelembe kell venni, amelynek az részét képezi.

56 E tekintetben figyelembe kell venni a 320/2006 rendelet 5. cikkét, amely a szerkezetátalakítási támogatásra vonatkozó határozatról és az ehhez kapcsolódó ellenőrzésekről szól.

57 Ahogy az e rendelet 5. cikkének (2) bekezdéséből kitűnik, a tagállamok – az ugyanezen rendelet 5. cikkének (1) bekezdése értelmében fennálló, a szerkezetátalakítási támogatás megítéléséről szóló határozat meghozatalára vonatkozó hatáskörükben eljárva – annak megállapítását követően, hogy az első rendelkezés szerinti feltételek teljesülnek, egyáltalán nem rendelkeznek olyan mérlegelési mozgástérrel, amely alapján a támogatás megtagadásáról határozhatnának.

58 Következésképpen az olyan vállalkozás, mint a Beneo-Orafti, attól az időponttól kezdve tudhatja, hogy szerkezetátalakítási támogatásban fog részesülni, amikor tudomást szerez arról, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóságok szerint a 320/2006 rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerinti, e támogatás megítéléséhez szükséges feltételek teljesülnek. E tudomásszerzés eredhet a szerkezetátalakítási támogatás iránti kérelem e vállalkozás általi benyújtását követően e hatóságok által a vállalkozásnak nyújtott tájékoztatásból – ahogy az a Bírósághoz benyújtott iratokból kitűnik –, valamint a

Bizottság által az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzétett, a szükséges pénzügyi forrásoknak a szerkezetátalakítási alapokban való rendelkezésre állásáról szóló közleményből.

59 Márpedig ilyen körülmények között, anélkül hogy sérülne az uniós jogalkotó által a 320/2006 rendelet elfogadásával követett, a jelen ítélet 45. pontjában említett célkitűzés, nem állapítható meg, hogy a kvótáról való lemondásra vonatkozó kötelezettségvállalás csupán a 968/2006 rendelet 11. cikkének (1) bekezdése értelmében vett szerkezetátalakítási támogatás megítélésének időpontjában lép hatályba.

60 Ahogy ugyanis azt az alapügy tényállása pontosan bizonyítja, az ilyen értelmezés lehetővé tenné a kvótáról való lemondást vállaló, és e kötelezettségvállalás ellentételezéseként a szerkezetátalakítási támogatásban való részesülésben biztos vállalkozás számára, hogy termeljen még azon kvóta alapján, amelyről lemond, ami kifejezetten ellentétes a szóban forgó szabályozás által követett azon céllal, amely az Unióban nem kifizetődő termelés mennyiségének az ilyen támogatás bevezetésével való csökkentésére irányul.

61 Következésképpen az ötödik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 320/2006 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy olyan körülmények között, mint amelyek az alapügyben fennállnak, a kvótáról való lemondásra vonatkozó kötelezettségvállalás akkor lép hatályba, amikor a vállalkozással közölt vagy az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzétett információkat figyelembe véve, az e kötelezettséget vállaló vállalkozás, mint általában gondos vállalkozás, tudomást szerezhet arról, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóságok szerint a szerkezetátalakítási támogatásban való részesüléshez szükséges, az ugyanezen rendelet 5. cikkének (2) bekezdésében meghatározott feltételek teljesülnek.

A negyedik kérdés első részéről és a hetedik kérdésről

62 A negyedik kérdésének első részével és a hetedik kérdésével, amelyeket együttesen kell vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy a 968/2006 rendelet 26. cikkének (1) bekezdését és 27. cikkét, valamint a 318/2006 rendelet 15. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy az olyan termelés, mint amely az alapügyben szerepel, – feltételezve, hogy ellentétes a kvótáról való lemondásra vonatkozó kötelezettségvállalással – lehetőséget nyújthat az ezen rendelkezések szerinti támogatás visszakövetelésére, szankció alkalmazására és többletösszeg kiszabására, valamint ha erre a kérdésre igenlő választ kell adni, a *ne bis in idem*, az arányosság és a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvét úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes ezen intézkedések együttes alkalmazása.

63 A Beneo-Orafti azzal érvel, hogy az alapügyben szóban forgó termelés nem képez a 318/2006 rendelet 15. cikke értelmében vett többletösszeg kiszabásához vezető termelést, mivel nem minősíthető kvótán felüli termelésnek. Mindenesetre a *ne bis in idem*, az arányosság és a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvével ellentétes a 968/2006 rendelet 26. cikkének (1) bekezdése és 27. cikke szerinti, valamint a 318/2006 rendelet 15. cikke szerinti intézkedések együttes alkalmazása. A belga kormány és a Bizottság ezzel ellentétes véleményt fogalmaznak meg.

64 E tekintetben a 968/2006 rendelet 26. cikkének (1) bekezdését és 27. cikkét illetően meg kell állapítani, hogy e cikkek akkor alkalmazandóak, amennyiben a kedvezményezett nem tartja tiszteletben a szerkezetátalakítási tervből, az üzleti tervből vagy a nemzeti szerkezetátalakítási tervből következő egy vagy több kötelezettségét. Kétségtelenül ez a helyzet akkor, amikor e kedvezményezett a kvótáról való lemondására vonatkozó kötelezettségvállalása ellenére cukrot, izoglükózt vagy inolinszirupot állít elő. Az ilyen termelés tehát a 968/2006 rendelet 26. cikkének (1) bekezdése értelmében vett támogatás-visszakövetéshez, és az ugyanezen rendelet 27. cikke szerinti

szankció alkalmazásához vezet, mivel az említett rendelet 27. cikkének (3) bekezdése szerinti szankció csak akkor alkalmazható, ha az ügy összes körülményére tekintettel a szabályok tiszteletben nem tartása szándékosnak vagy súlyos gondatlanság következményének tekinthető. A kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia, hogy az alapügyben ez a helyzet áll-e fenn.

65 Ezenkívül az ilyen termelés a 318/2006 rendelet 3. fejezete értelmében vett kvótán felüli termelésnek minősül, amely a 318/2006 rendelet 15. cikke értelmében vett többletösszeg kiszabását alapozza meg, kivéve ha a 967/2006 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének első albekezdésében megjelölt feltételek teljesülnek.

66 Egyrészt ugyanis a jelen ítélet 42. és 43. pontjában kifejtett indokokkal megegyező indokok miatt a „kvóta" fogalmát – a 318/2006 rendelet 3. fejezete értelmében vett, kvótán felüli termelést illetően – úgy kell értelmezni, mint amely magában foglalja az átmeneti kvótákat is.

67 Másrészt, ahogyan azt a főtanácsnok az indítványa 102. pontjában megállapította, a termelés akkor kvótán felüli, amennyiben a termelő túllépte a kvótáját, sosem volt kvótája, vagy lemondott arról. Ami ez utóbbi esetet illeti, ezen értelmezést egyébiránt megerősíti a 968/2006 rendelet 3. cikke, amelynek értelmében attól a gazdasági évtől kezdődően, amelyre vonatkozóan a 320/2006 rendelet 3. cikkével összhangban lemondanak a kvótáról, semmilyen termelés nem tekinthető az említett kvóta szerinti termelésnek.

68 Ami azt a kérdést illeti, hogy a 968/2006 rendelet 26. cikkének (1) bekezdése és 27. cikke szerinti, valamint a 318/2006 rendelet 15. cikke szerinti intézkedések együttes alkalmazása ellentétes-e a *ne bis in idem* elvével, elsősorban arra kell emlékeztetni, hogy ezen elvet tartalmazza többek között az Európai Unió Alapjogi Chartájának 50. cikke.

69 Másodszor emlékeztetni kell arra, hogy az uniós jogalkotó a 2988/95 rendelet elfogadásával számos általános elvet fektetett le az uniós jog megszegésével elkövetett szabálytalanságok ellenőrzési és szankciórendszerében, és megköveteli, hogy általában valamennyi ágazati rendelet tiszteletben tartsa ezeket az alapelveket (lásd többek között a C-420/06. sz. Jager-ügyben 2008. március 11-én hozott ítélet [EBHT 2008., I-1315. o.] 61. pontját).

70 Ami 968/2006 rendelet 26. cikkének (1) bekezdése értelmében vett támogatásviszazkövetelést illeti, az a 2988/95 rendelet 4. cikkének (1) bekezdése értelmében jogtalanul megszerzett előny elvonásának minősül. Márpedig, ahogyan az e rendelet 4. cikkének (4) bekezdéséből kitűnik, az ilyen intézkedés nem minősül olyan szankciónak, amelyre – ahogyan azt ugyanezen rendelet (10) preambulumbekezdése kifejezetten megerősíti – a *ne bis in idem* elve alkalmazható.

71 Ugyanez vonatkozik a 318/2006 rendelet 15. cikke értelmében vett többletösszeg megfizetésére, ahogyan azt a belga kormány és a Bizottság jogosan előadják.

72 A 2988/95 rendelet 5. cikkének (1) bekezdéséből ugyanis kitűnik, hogy közigazgatási szankciókat akkor lehet alkalmazni, ha szándékosan elkövetett vagy gondatlanságból okozott szabálytalanságokról van szó. A szabálytalanságot ugyanezen rendelet 1. cikkének (2) bekezdése lényegében úgy határozza meg, mint az uniós jog valamely rendelkezésének megsértését.

73 Márpedig a kvótán felüli termelésre vonatkozó szabályozás, és különösen a 318/2006 rendelet 3. fejezete nem teszi lehetővé azon következtetés levonását, hogy az ilyen termelést a 2988/95 rendelet 1. cikkének (2) bekezdése értelmében vett szabálytalanságnak kell minősíteni. Kétségtelenül igaz az, hogy a többletösszeg kiszabása fontos gazdasági ösztönzőt jelent a tekintetben, hogy ne történjen kvótán felüli termelés. Mindazonáltal az említett szabályozásból nem tűnik ki, hogy a kvótán felüli termelés

önmagában véve az uniós jog valamely rendelkezésének a megsértését képezné, és ezért olyan szabálytalanságot jelentene, amely a 2988/95 rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerinti feltételek mellett szankció alkalmazásához vezethet.

74 Ebből következően mivel kizárólag a 968/2006 rendelet 27. cikke szerinti intézkedés minősülhet szankciónak, a *ne bis in idem* elvét nem kell alkalmazni az olyan helyzetekre, mint amely az alapügyben szerepel.

75 Az arányosság elvét illetően emlékeztetni kell arra, hogy az uniós jog általános jogelvei közé tartozó ezen elv megköveteli, hogy az uniós intézmények aktusai ne haladják meg a szóban forgó szabályozás által kitűzött, jogos cél elérésére alkalmas és ahhoz szükséges mértéket, mivel több megfelelő intézkedés közül a kevésbé korlátozó jellegűt kell választani, és az okozott kellemetlenségek nem lehetnek aránytalanok az elérendő célhoz képest (lásd többek között a fent hivatkozott Agrana Zucker ügyben hozott ítélet 31. pontját).

76 Ezen elv megvalósulási feltételeinek bírósági felülvizsgálata esetén, tekintettel az uniós jogalkotó széles mérlegelési jogkörére a közös agrárpolitika területén, az e tárgyban hozott intézkedésnek a hatáskörrel rendelkező intézmény által követni szándékozott célra nyilvánvalóan alkalmatlan jellege lehet csak hatással az ilyen intézkedés jogszerűségére (a fent hivatkozott Agrana Zucker ügyben hozott ítélet 32. pontja).

77 Így nem az a kérdés, hogy a jogalkotó által alkalmazott intézkedés volt-e az egyetlen vagy a lehető legjobb, hanem hogy az nyilvánvalóan alkalmatlan volt-e (a fent hivatkozott Agrana Zucker ügyben hozott ítélet 33. pontja).

78 Márpedig, tekintettel arra, hogy az uniós jogalkotó mind a 318/2006 rendeletben, mind pedig a 320/2006 rendeletben jelentőséget tulajdonított a kvótarendszer tisztelet-ben tartásának a cukorágazat piacának stabilizálása érdekében, nem tűnik úgy, hogy a 968/2006 rendelet 26. cikkének (1) bekezdése és 27. cikke szerinti, valamint a

318/2006 rendelet 15. cikke szerinti intézkedések együttes alkalmazásának az ugyanezen jogalkotó által megengedett lehetősége e jogalkotó nyilvánvalóan alkalmatlan intézkedésének minősül az általa követett célhoz képest.

79 Végeredményben a jogosulatlan támogatásnak a 968/2006 rendelet 27. cikke szerinti szankcióval megnövelt, az ugyanezen rendelet 26. cikkének (1) bekezdése értelmében vett visszatérítése önmagában nem feltétlenül teszi lehetővé a 318/2006 rendelet 15. cikkének (1) bekezdésében érintett mennyiségek – a kvótáról való lemondásra vonatkozó kötelezettségvállalás megsértésével való termelésnek minősülő, kvótán felüli termeléssel történő – felhalmozódásának elkerülését. Ahogy az különösen az utóbbi rendelet 15. cikkének (2) bekezdéséből kitűnik, e halmozódás elkerülése a többletösszeg kiszabásának a különös célja.

80 Végül a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvét illetően emlékeztetni kell arra, hogy ez az elv megköveteli, hogy az összehasonlítható helyzeteket ne kezeljék eltérően, és az eltérő helyzeteket ne kezeljék ugyanúgy, hacsak ez a bánásmód objektíve nem igazolt (lásd ebben az értelemben a C-133/09. sz. Uzonyi-ügyben 2010. szeptember 30-án hozott ítélet [EBHT 2010., I-8747. o.] 31. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot). Mindazonáltal a Bírósághoz benyújtott iratok nem tartalmaznak olyan helyzetre vonatkozó információt, amely esetlegesen összehasonlítható lenne az alapügy tényállásával. Ezen iratok nem teszik tehát lehetővé annak megállapítását, hogy a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elve az ilyen jogvitában alkalmazható-e, és adott esetben milyen feltételekkel alkalmazható.

81 A negyedik kérdés első részére és a hetedik kérdésre azt a választ kell tehát adni, hogy a 968/2006 rendelet 26. cikkének (1) bekezdését és 27. cikkét, valamint a 318/2006 rendelet 15. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az olyan termelés, mint amely az alapügyben szerepel, – feltételezve, hogy ellentétes a kvótáról való lemondásra vonatkozó kötelezettségvállalással – lehetőséget nyújthat az ezen rendelkezések szerinti támogatás visszakövetelésére, szankció alkalmazására és többletösszeg kiszabására. Ami a 968/2006 rendelet 27. cikkének (3) bekezdése szerinti szankciót illeti, a kérdést

előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia, hogy az ügy összes körülményére tekintettel, a szabályok tiszteletben nem tartása szándékosnak vagy súlyos gondatlanság következményének tekinthető-e. A *ne bis in idem*, az arányosság és a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvét úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes ezen intézkedések együttes alkalmazása.

A negyedik kérdés második részéről

82 A negyedik kérdése második részével, amelyet utoljára érdemes vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy hogyan kell kiszámítani a 968/2006 rendelet 26. cikkének (1) bekezdésében foglalt visszakövetelendő támogatás összegét.

83 A Beneo-Orafti azzal érvel, hogy e számítást a kérdést előterjesztő bíróság által a negyedik kérdése második részében felsorolt tényezők figyelembevételével kell elvégezni, míg a belga kormány úgy véli, hogy a BIRB helyesen számította ki a visszakövetelendő összeget úgy, hogy összeszorozta a kapott tonnánkénti támogatást és a Beneo-Orafti által termelt tonnák számát. A Bizottság szerint több számítási mód is lehetséges.

84 Meg kell állapítani, hogy a 968/2006 rendelet 26. cikkének (1) bekezdése értelmében, ha a kedvezményezett a szerkezetátalakítási tervből, az üzleti tervből vagy a nemzeti szerkezetátalakítási programból eredő egy vagy több kötelezettségvállalásának nem tesz eleget, a támogatásnak az érintett kötelezettségvállalás(ok) vonatkozásában nyújtott részét vissza kell követelni.

85 A Bírósághoz benyújtott iratokból kitűnik, hogy az alapügyben a szerkezetátalakítási támogatás megítélése a 320/2006 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti két kötelezettség vállalásához volt kötve, nevezetesen a kvótáról való lemondáshoz, valamint az érintett gyárak termelőberendezéseinek részleges leszereléséhez; és hogy csupán az első kötelezettségvállalás tiszteletben tartása képezi az alapeljárásbeli jogvita tárgyát.

86 Márpedig, mivel az ilyen ügyben a 968/2006 rendelet 26. cikkének (1) bekezdése értelmében vett egyetlen „érintett kötelezettség" a kvótáról való lemondásra vonatkozó kötelezettségvállalás, e rendelkezés értelmében a támogatásnak kizárólag az e kötelezettséghez kapcsolódó részét lehet visszakövetelni, amennyiben bebizonyosodik, hogy e kötelezettséget ténylegesen nem tartották tiszteletben.

87 A támogatásnak az érintett különböző kötelezettségek közötti felosztását illetően meg kell állapítani, hogy az alapügyben szóban forgó két kötelezettség tekintetében e felosztás kitűnik az uniós jogalkotó által a 320/2006 rendelet 3. cikkének (5) bekezdésében meghatározott különböző összegekből. Következésképpen míg az e rendelet 3. cikke (1) bekezdésének b) pontjában foglalt két kötelezettség ellentételezéseként a szerkezetátalakítási támogatásnak a lemondott kvóta egy tonnája utáni összege a 2006/2007-es gazdasági évben az említett rendelet 3. cikke (5) bekezdése b) pontjának első francia bekezdése értelmében 547,50 euró, ugyanezen összeg ugyanezen rendelet 3. cikke (5) bekezdése c) pontjának első albekezdése értelmében 255,50 euró, amennyiben a kvótáról való lemondásra irányuló kötelezettségvállaláshoz nem kapcsolódik az érintett gyárak termelőberendezéseinek részleges leszerelésére vonatkozó kötelezettségvállalás.

88 Következésképpen, ahogy azt a Beneo-Orafti jogosan előadja, feltételezve hogy valamely vállalkozás tiszteletben tartja a leszerelésre vonatkozó kötelezettségvállalását, de nem tartja tiszteletben a kvótáról való lemondásra vonatkozó kötelezettségvállalását, az általa jogosulatlanul felvett támogatást, olyan körülmények között, mint amelyek az alapügyben fennállnak, úgy kell tekinteni, mint amelynek összege az utóbbi kötelezettségvállalás megsértésével termelt minden tonna után 255,50 euró.

89 Ezzel ellentétben azon tényezőket illetően, amelyekre a kérdést előterjesztő bíróság a negyedik kérdése a)–c) pontjában hivatkozik, az alkalmazandó szabályozásban és különösen a 968/2006 rendelet 26. cikkének (1) bekezdésében nincs olyan utalás, amely szerint e tényezők relevánsak lennének a felvett támogatás visszatérítésének kiszámításakor.

90 Végeredményben ez utóbbi rendelkezésből kitűnik, hogy a támogatás jogellenességének terjedelmét az érintett, tiszteletben nem tartott kötelezettség határozza meg. Márpedig, mivel az első, második, harmadik és hatodik kérdésre adott válaszból az következik, hogy a kvótáról való lemondásra vonatkozó kötelezettségvállalás egyaránt vonatkozik a 318/2006 rendelet 7. cikke értelmében vett kvótákra és a 493/2006 rendelet 9. cikke értelmében vett átmeneti kvótákra, nem lehet azt megállapítani, hogy a támogatás kevésbé jogellenes, amennyiben a vállalkozás az említett kötelezettségvállalással ellentétes termelését ezen átmeneti kvóták, és nem a 318/2006 rendelet 7. cikke értelmében vett kvóták alá tartozó termelésként minősítette.

91 Végül az arányosság elvét illetően, amelyre a kérdést előterjesztő bíróság a negyedik kérdésének a második részében hivatkozik, nem tűnik úgy, hogy a szerkezetátalakítási támogatás visszakövetelésére irányuló intézkedés, amelynek terjedelme a 968/2006 rendelet 26. cikkének (1) bekezdése szerint az érintett, tiszteletben nem tartott kötelezettségtől függ, a jelen ítélet 77. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében nyilvánvalóan aránytalan intézkedésnek minősül az uniós jogalkotó által e támogatás bevezetésével követett és a jelen ítélet 45. pontjában említett célkitűzéshez képest.

92 A negyedik kérdés második részére tehát azt a választ kell adni, hogy a 968/2006 rendelet 26. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy feltételezve, hogy az olyan körülmények között, mint amelyek az alapügyben fennállnak, valamely vállalkozás tiszteletben tartotta az érintett gyárak termelőberendezéseinek részleges leszerelésére vonatkozó kötelezettségvállalását, de nem tartotta tiszteletben a kvótáról való lemondásra vonatkozó kötelezettségvállalását, a visszakövetelendő támogatás összege a támogatásnak a tiszteletben nem tartott kötelezettségvállalásnak megfelelő részével

egyezik meg. A támogatás e részét a 320/2006 rendelet 3. cikkének (5) bekezdésében meghatározott összegek alapján kell meghatározni.

A költségekről

93 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

1) A Közösségen belül a cukoripar szerkezetátalakítására szolgáló ideiglenes rendszer megállapításáról és a közös agrárpolitika finanszírozásáról szóló 1290/2005/EK rendelet módosításáról szóló, 2006. február 20-i 320/2006/EK tanácsi rendelet 3. cikke (1) bekezdésének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy az abban szereplő „kvóta" kifejezés magában foglalja a cukorágazat piacának közös szervezését érintő reform keretében átmeneti intézkedések megállapításáról, valamint az 1265/2001/EK és a 314/2002/EK rendelet módosításáról szóló, 2006. március 27-i 493/2006/EK bizottsági rendelet 9. cikke értelmében vett átmeneti kvótákat is.

2) A 320/2006 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy olyan körülmények között, mint amelyek az alapügyben fennállnak, a cukor-, izoglükóz- és inulinszirup-termelésre alkalmazandó, vállalkozásnak nyújtott, és az általa egy vagy több gyárának kiosztott kvótáról való

lemondásra vonatkozó, e rendelkezésben érintett kötelezettségvállalás akkor lép hatályba, amikor a vállalkozással közölt vagy az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzétett információkat figyelembe véve, az e kötelezettséget vállaló vállalkozás, mint általában gondos vállalkozás, tudomást szerezhet arról, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóságok szerint a szerkezetátalakítási támogatásban való részesüléshez szükséges, az ugyanezen rendelet 5. cikkének (2) bekezdésében meghatározott feltételek teljesülnek.

3) A 320/2006/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2006. június 27-i 968/2006/EK bizottsági rendelet 26. cikkének (1) bekezdését és 27. cikkét, valamint a cukorágazat piacának közös szervezéséről szóló, 2006. február 20-i 318/2006/EK tanácsi rendelet 15. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az olyan termelés, mint amely az alapügyben szerepel, – feltételezve, hogy ellentétes a cukor-, izoglükóz- és inulinszirup-termelésre alkalmazandó, vállalkozásnak nyújtott, és az általa egy vagy több gyárának kiosztott kvótáról való lemondásra vonatkozó, a 320/2006 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének b) pontjában érintett kötelezettségvállalással – lehetőséget nyújthat az ezen rendelkezések szerinti támogatás visszakövetelésére, szankció alkalmazására és többletösszeg kiszabására. Ami a 968/2006 rendelet 27. cikkének (3) bekezdése szerinti szankciót illeti, a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia, hogy az ügy összes körülményére tekintettel, a szabályok tiszteletben nem tartása szándékosnak vagy súlyos gondatlanság következményének tekinthető-e. A *ne bis in idem*, az arányosság és a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvét úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes ezen intézkedések együttes alkalmazása.

4) A 968/2006 rendelet 26. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy feltételezve, hogy az olyan körülmények között, mint amelyek az alapügyben fennállnak, valamely vállalkozás tiszteletben tartotta az érintett gyárak termelőberendezéseinek részleges leszerelésére vonatkozó

kötelezettségvállalását, de nem tartotta tiszteletben a cukor-, izoglükóz- és inulinszirup-termelésre alkalmazandó, a részére nyújtott, és az általa egy vagy több gyárának kiosztott kvótáról való lemondásra vonatkozó, a 320/2006 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének b) pontjában érintett kötelezettségvállalását, a visszakövetelendő támogatás összege a támogatásnak a tiszteletben nem tartott kötelezettségvállalásnak megfelelő részével egyezik meg. A támogatás e részét a 320/2006 rendelet 3. cikkének (5) bekezdésében meghatározott összegek alapján kell meghatározni.

Aláírások